

Penziono osiguranje

Penzionim osiguranjem se garantuje penzionerima da će imati dovoljno sredstava za život u starosti. Švicarski penzioni sistem ima tri stuba: Starosno i porodično osiguranje / AHV (Alters- und Hinterlassenenversicherung, AHV | assurance-viellesse et survivants, AVS), penziona osiguranje od strane poslodavca, "penziona kasa" (Pensionskasse|caisse de pension) i dobrovoljna štednja za starost 3. stub (3. Säule | 3ème pilier).

Penziono i porodično osiguranje (1. Säule | 1er pilier)

Penziono i porodično osiguranje (Alters- und Hinterlassenenversicherung, AHV | assurance-viellesse et survivants, AVS) je državna institucija. Većina odraslih osoba moraju uplaćivati doprinose u ovo osiguranje. Doprinosi se uplaćuju svakog mjeseca direktno od plate. Poslodavac plaća polovinu od iznosa. Samostalni preduzetnici kao i osobe koje nisu u radnom odnosu trebaju se u vezi uplaćivanja doprinosa informisati u opštinskoj službi za socijalna osiguranja (AHV-Zweigstelle der Wohngemeinde | l'agence AVS de votre lieu de domicile). AHV isplaćuje penzionerima mjesečnu penziju. Iznos penzije zavisi od doprinosa koji su uplaćivani. AHV isplaćuje takođe penzije za supružnike i djecu od preminulih osiguranika. Sve osobe dobijaju "AHV - kartu" sa ličnim osiguravajućim brojem.

Penziono osiguranje kod poslodavca (2. Säule | 2ème pilier)

AHV penzija nije dovoljna da bi se nakon panzionisanja zadržao postojeći životni standard. Zato postoji i 2. stub, takozvana penziona kasa (Pensionskasse | caisse de pension) u koju se mora obavezno uplaćivati ukoliko se zarađuje određena godišnja plata. Doprinosi se odbijaju mjesečno od plate, a poslodavac je dužan uplati najmanje polovinu tog iznosa. Samostalni preduzetnici nisu dužni plaćati ove doprinose. Oni ih mogu dobrovoljno uplatiti i sami su odgovorni za to. Uštedjeni novac iz ove kase može se u starosti primati kao mjesečna penzija. Ali i cjelokupna suma se može dobiti kao jednokratna isplata. U određenim slučajevima novac iz ove kase može biti isplaćen i ranije: Ako osnujete privatno preduzeće, napustite Švicarsku za stalno i ako kupujete kuću ili stan za sopstvene potrebe.

Dobrovoljna štednja za penziju (3. Säule | 3e pilier)

Kod 3. stuba se radi o dobrovoljnoj privatnoj štednji za starost. Ova štednja se podstiče tako što se umanjuje porez ukoliko se uplaćuje na ime ove štednje. Štedjeti se može kod banaka ili osiguravajućih društava. Privatna štednja se preporučuje da biste u starosti imali finansijsku rezervu.

Dodatak penziji

Stariji ljudi, koji nemaju dovoljno novca za život uprkos penziji iz AHV i Pensionskasse, imaju u određenim uslovima pravo da podnesu zahtjev za dodatak penziji (Ergänzungsleistungen | prestations complémentaires). Zahtjev se podnosi u Opštinskoj službi za socijalna osiguranja. Jasno je definisano ko ima pravo na ovaj dodatak penziji. Dodaci penziji se finansiraju od strane poreskih obveznika.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-bern.ch/hr/socijalna-sigurnost/penziono-osiguranje